

Vuorovaikutusraportti

Hernesaaren asemakaava ja asemakaavan muutos

Päiväty 4.6.2024,
Diaarinumero HEL 2022-011472
Hankenumero 1603_4
Asemakaavakartta nro 12864

Kuva 1. Suunnittelualueen rajaus.

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelin 09 310 13700 ja sähköpostilla helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Liite

Asukastilaisuuden 4.12.2023 muistio

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2023 kaupungin aloitteesta
- suunnittelusta on tiedotettu vuoden 2023 kaavoituskatsauksessa

OAS

- OAS ja muuta aineistoa nähtävillä 27.11.–18.12.2023, asukastilaisuus 4.12.2023 verkkotilaisuutena.
- nähtävilläolosta ilmoitettu kirjeillä, verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat> ja Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet ja Helsingin uutiset -lehdissä
- mahdollisuus esittää mielipiteitä
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotus

- kaavaehdotus esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle arviolta keväällä vuonna 2024
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaavaehdotuksen julkisesta nähtävilläolosta ilmoitetaan verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuulutukset>
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot
- muistutukset ja lausunnot käsitellään kaupunkiympäristölautakunnassa
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen
- hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Yhteenvetot esitetystä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 27.11.–18.12.2023

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat onnettomuustilanteiden vaikutusalueisiin, yhdyskuntateknisen huollon järjestämiseen, kulttuuriympäristöön ja suojelukohteisiin, sataman toimintaedellytysten varmistamiseen ja meluselvityksiin sekä joukko-, saatto- ja pyöräliikenteen järjestämiseen. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että ehdotuksen kaavaratkaisu mahdollistaa yhdyskuntateknisen huollon ja joukko-, saatto- ja pyöräliikenteen järjestämisen sekä satamatoiminnan toimintaedellytysten varmistamisen.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
- Helsingin Satama
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Puolustusvoimien 1. Logistiikkarykmentillä, Väylävirastolla, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastolla ei ollut kommentoitavaa.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Onnettomuustilanteiden vaikutusalue

TUKES:n lausunto koskee kaavamuutosalueen pohjoispuolella sijaitsevaa Helen Oy:n Munkkisaaren huippulämpökeskusta, jonka konsultointivähyke on 0,5 km. Tukesin käytössä olevien tietojen perusteella mahdollisten onnettomuuksien vaikutusalueet eivät ulotu kaavoitettavalle alueelle, eikä kaavamuutokselle ole estettä.

Yhdyskuntateknisen huollon järjestäminen

HSY:n kommentit koskevat vesihuollon osalta johtokujien merkitsemistä kaavakartalle, jätevesipumppaamoihin liittyviin kaavamääräyksiin, laivajätevesien huomioimista ja ranta-alueelle sijoittuvien huoltorakennusten vesihuollon järjestämistä. Jätehuollon osalta kommentit koskevat jätteiden keräyspaikkojen huoltoliikenteen järjestämistä turvallisesti sekä jätteiden keräysaikojen huomioimista asuntojen äänieristystä suunniteltaessa.

Vastine

Tontin 20867/1 eteläpuolella sijaitseva hulevesiviemäri on merkitty johtokujalla siihen kohtaan asti, jossa viemäri purkaa vetensä mereen kaavaratkaisun mukaisessa tilanteessa. Nykytilanteen mukaista putkilinjausta ei merkitä kokonaan kaavakartalle päällekkäisten käyttötarkoituserkintöjen ja muiden kaavamerkintöjen vuoksi.

Hernesaaren itäreunalla sijaitsevien alueiden johtokuva-aluevarausten tarve tarkistetaan kunnallisteknisen yleissuunnitelman perusteella syksyllä 2024. Korttelia 20237 koskeva johtokujamerkintä on muutettu kaavamääräykseksi, joka mahdollistaa 8 metriä leveän johtokujan sijoittamisen kahdelle tontille sijoittuvalle pysäköintialueelle. Tilavaraus tarkentuu kunnallisteknisen yleissuunnittelun edistyessä.

Alueen pääpumppaamoja koskevaa kaavamääräystä on täsmennetty pystysuuntaista tilantarvetta koskien. Pääpumppaamon poistoilman katon johtamista koskevaa kaavamääräystä ei nähdä tarpeelliseksi tarkentaa koskemaan tiettyä tonttia rakentamisjärjestystä koskevan epävarmuuden vuoksi. Kaava sallii yhtä korkeat rakennukset korttelin molemmille tonteille. Pääpumppaamoon johdettavat laivajätevedet tulee HSY:n mukaan esikäsitellä satama-alueelle ennen HSY:n pumpptomolle johtamista. Asia kirjataan asemakaavan selostukseen jatkosuunnitteluohjeeksi.

Alueen toisen jätevesipumppaamon sähkökaappia koskeva kaavamääräys pidetään ennallaan kaupunkikuvallisista syistä, jotta voidaan varmistaa sähkökaapin toteutuminen tontin 20857/1 et-2-määräalalle.

HSY:n näkemys Hernesaaren eteläosan LV-alueen hrl-rakennusalan sekä VU-alueen eteläosan hr-rakennusalan vesihuollon toteuttamisesta yksityisin järjestelyin on perusteltu ja asia huomioidaan kunnallisteknisessä yleissuunnitelmassa sekä kustannusarviossa.

Pysäköintilaitosten maanalaisten ajoyhteyksien (ma-ajo) vaikutuksia vesihuoltolinjoihin tarkastellaan kunnallisteknisessä yleissuunnittelussa. Suunnittelun lähtökohtana on, että vesihuoltolinjat rakennetaan maanvaraisina näiden ajoyhteyksien kohdalla tai vesihuoltolinjat kierrätetään toista reittiä ajoyhteyksien ohi.

Jätehuollon osalta kierrätyspisteiden eli lajitteluhuoneiden sijainnit on merkitty kaavakarttaa tonttikaduille ja kortteliin 20858, jonka huolto tulee järjestää korttelin maanalaisen huoltotilan kautta.

Kaavaratkaisu mahdollistaa turvalliset huoltoreitit jäteautoille. Jäteautojen on mahdollista pysähtyä ja operoida lajitteluhuoneiden läheisyydessä.

Kulttuuriympäristö ja suojelukohteet

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, kaupunginmuseon kommentit koskevat Suomenlinnan UNESCO:n maailmanperintökohteen suojavyöhykettä, lähiympäristön RHY-alueita, luontoarvoja, vedenalaista kulttuuri-perintöä, näkymiä ja rakennussuojelua. Valtion viljavarasto tulee suojella asemakaavassa.

Vastine

Valtion viljavarastolle ei ole merkitty suojelumerkintää, koska kaupunkisuunnittelulautakunta on Hernesaaren osayleiskaavan laadinnan yhteydessä antanut jatkosuunnitteluohjeen koskien rakennuksen suojelutavoitteita.

Sataman toimintaedellytysten varmistaminen

Helsingin Sataman lausunto koskee muun muassa sataman hallinnoiman turvatoimialueen (ISPS) ulkopuoleisten katujen tilanvarauksia satamatoimintaa palvelevalle liikenteelle, vaihtomatrustajaterminaalien tilantarpeeseen varautumiseen, veneiden talvisäilytystä satama-alueella, risteilysataman maasähköjärjestelmän toteuttamista ja laivaväylien huomioimista lumenvastaanotto toiminnassa.

Sataman mukaan asemakaavaa varten päivitettävissä selvityksissä tulee muun muassa huomioida Helsingin Sataman kehittämissuunnitelman tavoitteet ja satamaliikenteen kasvu Länsisatamassa ja Hernesaarissa.

Katualueelle on varattu riittävästi tilaa risteilysataman tuottamalle bussija taksiliikenteelle.

Vastine

Asemakaava luo edellytykset risteilysataman maasähköjärjestelmän toteuttamiselle. Maakaapelin tilavaraukset tutkitaan kunnallisteknisessä yleissuunnittelussa ja kaavassa on varattu korttelialue uudelle sähköasemalle. Maasähköön kytkeytymismahdollisuus luo hyvät edellytykset Sataman esille nostamien risteilyalusten hiilineutraalisuustavoitteiden ja päästöjen vähentämisen tavoitteiden saavuttamisessa.

Lumen vastaanottoalue luo edellytykset lumikuormien käsittelylle ja sulattamiselle. Lumen suora mereen kaato ollaan kieltämässä valmisteilla olevassa ympäristönsuojelulaissa. Lumen mukana mereen päätyvien hiekoitushiekkien ja roskien kulkeutuminen laivaväylille Hernesaarissa tulee siis lähivuosina loppumaan.

Meluselvitykset

Helsingin Sataman mukaan laivamelua koskevien määräysten riittävyys on hyvä varmistaa päivitettävien meluselvitysten tuloksiin.

Vastine

Kaavavalmistelun yhteydessä Helsingin Sataman kanssa tiiviissä yhteistyössä laadittavassa ympäristömeluselvityksessä otetaan huomioon Helsingin Sataman kehittämissuunnitelman tavoitteet ja kehitysnäkymien mukaiset satamatoiminnot. Annettujen kaavamääräysten riittävyys tarkastetaan selvityksen ja tulosten perusteella.

Joukko-, saatto- ja pyöräliikenteen järjestäminen**Vastine**

Hernesaassa on varauduttu 35 metristen raitiovaunujen liikennöintiin. Tilapäisen bussiliikenteen on mahdollista liikennöidä Laivakadulla ja käänköpaikalla raitioliikenteen liikennöintikatkojen aikana. Alueelle on mahdollista perustaa tilapäisiä bussipysäkkejä. Pyöräliikenteen järjestelyt on suunniteltu tarkoituksenmukaisesti huomioiden koko kantakaupunkia koskeva pyöräliikenteen tavoiteverkko sekä pyöräilijöiden ennustetut kulkusuunnat.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakentamiseen, kaupunkikuvaan ja viihtyisyyteen, virkistysalueisiin, luonnon monimuotoisuuteen, palveluihin, toimintaedellytysten turvaamiseen, liikenteeseen, selvityksiin, vuorovaikutukseen, MRL:n sisältövaatimuksiin, tehtyihin päätöksiin ja ulkopuolisia alueita koskevien päätösten vaikutuksiin.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että ehdotuksen kaavaratkaisu mahdollistaa palveluiden ja toimintojen sekä liikenteen järjestämisen. Asukaspysäköinnin liikenne asuinkortteleiden alueella perustuu maanalaisiin kansipysäköinnin välisiin ajoyhteyksiin lisäten asuinalueen pihakatuja ja aukoiden turvallisuutta, viihtyisyyttä ja asumisen laatua. Kaavamääräykset ottavat huomioon lintujen törmäysvaikutukset ja ohjaavat laadukkaana ja monimuotoisen kaupunkikuvan toteutumiseen mahdollistaen myös korkeatasoisen julkisen rakennuksen. Toteutuksessa noudatettavissa Hernesaaren valaisuperiaatteissa on otettu huomioon häiriövalon hillintä. Telakkakadun liikenteen kapasiteetin lisäämistä ja vaikutuksia on selvitetty. Selvityksiä tarkistetaan tarvittavilta osin.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 13 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Rakentamiseen, kaupunkikuvaan ja viihtyisyyteen, palveluihin, toimintaedellytysten turvaamiseen

Vastine

Kaavaehdotus mahdollistaa Cafe Birgitan nykyisen rakennuksen korvaavan uudisrakennuksen toteuttamisen korttelialueelle 20867. Viereiselle LV-alueelle suunniteltujen veneiden asiointipaikkojen sijoittamisen mahdollistavan kanavan rakennettavuusselvitys valmistuu syksyllä 2024. Selvityksen perustella tarkistetaan korttelin 20867 kaavamääräyksiä koskien uudisrakennuksen perustamissyvyyttä. Kaavaehdotuksessa on poistettu Birgitan tontin keskellä kulkeva yleinen jalankulkuyhteys. Yhteys on korvattu rakennuksen vieressä puistossa kulkevalla jalankulun yhteydellä.

Asemakaavaratkaisussa uusi katuyhteys on esitetty kulkevaksi Munkkisaarenlaiturin ja Matalasalmenkujan kautta. Katuyhteys mahdollistaa alueen liikennemäärien jakautumisen kahdelle kadulle parantaen Laivakadun liikenneturvallisuutta. Hernesaaren maankäytön kehittymisen myötä Laivakadulla tulee olemaan merkittävästi jalankulkijoiden kadunylitystarpeita. Munkkisaarenlaituri-kadun moottoriajoneuvoliikenteen läpiajoliikenne tullaan järjestämään kaksisuuntaisena mahdollistaen Munkkisaaren yritystalon huoltoliikenteen ja risteilysataman toimintojen vaatiman tilan. Munkkisaaren yritystalon huoltoliikenteen toiminta järjestetään sekä tontilla että Munkkisaarenlaituri kadulla sijaitsevalla LPA- korttelialueella kadun suuntaisina huoltotaskuina. Huoltoliikenteen tasku osoitetaan yksinomaan Munkkisaaren yritystalon tontin käyttöön. Huoltoliikenteen järjestelyt heikkenevät nykytilanteeseen nähden, mutta muuttuvat liikennejärjestelyt eivät kuitenkaan tuota merkittävää haittaa rakennuksen nykyisen toiminnan jatkamiselle. Kaksisuuntainen ajoneuvoliikenne ja kiinteistön huoltoajo on mahdollista järjestää liikennesuunnitelmassa esitetyllä mitoituksella. Tavarahissien läheisyyteen on jatkossakin mahdollista päästä raskailla ajoneuvoilla. Alueen toimintojen ja maankäytön muutosten vuoksi myös huoltoliikenteelle varattua tilankäyttöä on jouduttu sopeuttamaan parhaalla mahdollisella tavalla uuteen tilanteeseen. Munkkisaarenlaiturilla kulkevien jalankulkijoiden yhteydet on katsottu riittävän turvallisiksi uusien liikennejärjestelyiden myötä. Jalankulku on perusteltua erotella erillisellä jalkakäytävällä kadun ennustetut liikennemäärät huomioiden. Munkkisaaren yritystalon viereinen alue on katsottu turvallisimmaksi paikaksi järjestää ajoradasta eroteltu jalkakäytävä yhdessä kadun 2 suuntaisen ajoradan kanssa.

Jätehuollon osalta kaavamääräykset edellyttävät jätehuoneiden sijoittamista integroituna rakennuksiin: ”Jätehuolto ja jätteen putkikeräysjärjestelmän keräyspisteet tulee sijoittaa korttelialueille rakennuksiin integroituna.”

Veneiden talvisäilytystä on suunniteltu satama-alueelle, jolloin alueita on mahdollista käyttää vuorottaiskäyttöisesti kesäaikana risteilytoiminnan tarpeisiin ja talvikuukausina veneiden talvisäilytykseen. Kaavamääräykset eivät edellytä veneiden talvisäilytyksen järjestämistä satama-alueella mutta mahdollistavat. Jatkosuunnittelussa on tärkeä turvata sataman toimintaedellytykset.

Lumen vastaanottoalue luo edellytykset lumikuormien käsittelylle ja sulettamiselle. Lumen suora mereen kaato ollaan kieltämässä valmisteilla olevassa ympäristönsuojelulaissa. Lumen mukana mereen päätyvien hiekoitushiekkojen ja roskien kulkeutuminen laivaväylille Hernesaaressa tulee siis lähivuosina loppumaan.

Asukaspysäköinnin liikenne asuinkortteleiden alueella perustuu maanalaisiin kansipysäköinnin välisiin ajoyhteyksiin lisäten asuinalueen pihakatujen ja aukoiden turvallisuutta, viihtyisyyttä ja asumisen laatua.

Toteutuksessa noudatettavissa Hernesaaren valaisuperiaatteissa on otettu huomioon häiriövalon hillintä.

Rakentamisen määrää suhteessa Hernesaaren osayleiskaavaan, rakentamisen korkeutta ja kerroslukua on käsitelty selostuksen luvussa 5 suunnitteluvaiheet kohdassa "Hernesaaren asemakaavaratkaisun eri vaihtoehdot".

Alueelle on suunniteltu uutta asuntokerrosalaa noin 315 900 k-m² ja työpaikka- ja palvelukerrosalaa on noin 166 500 k-m². Yhteensä alueen kerrosala on 483 180 k-m², josta kaupallisia palveluita on noin 26 000 k-m². Edellä mainittu mitoitus ja alueille merkityt käyttötarkoitukset mahdollistavat monipuolisten palveluiden ja toimintojen toteutumisen alueelle. Myymälä-, kahvila- ja ravintolatiloiille sekä päivittäistavarakaupan tiloille on määritetty kaavaratkaisussa sijainti ja enimmäis- tai vähimmäiskerrosalamäärä. Tämän lisäksi kaavaratkaisussa on liiketiloja saa sijoittaa ALP-, YU-, KL-, KTY- ja TY-korttelialueille.

Kaavaratkaisu mahdollistaa jatkosuunnittelussa vesiuurheilun toimintaedellytysten ottamisen huomioon. Vesiuurheilun toimintaedellytyksiä on kaavaehdotuksessa varmistettu kolmella erillisellä venesatama-alueella ja VU-merkityllä urheilu- ja virkistyspalveluiden alueella. VP-1-alueella: "Alueelle saa lisäksi sijoittaa leikki- ja liikuntatoimintoja sekä niiden edellyttämiä suurikokoisia rakennelmia. Alueelle saa lisäksi sijoittaa rantarakenteita, täyttöjä ja kaivantoja." Lisäksi ET-1-merkityllä Yhdyskuntateknisen huollon rakennusten alueella korttelialueelle saa sijoittaa lumen vastaanotto- ja venesatamatoimintoja ja niiden edellyttämiä rantarakenteita, täyttöjä, kaivantoja, rakennelmia ja rakennuksia.

Liikenteeseen, selvityksiin, vuorovaikutukseen, MRL:n sisältövaatimukseen, tehtyihin päätöksiin ja ulkopuolisia alueita koskevien päätösten vaikutuksiin

Vastine

Hietalahdenrannassa käynnissä olevan täydennysrakentamiskaavan vaikutuksia ei ole arvioitu Hernesaaren liikenneselvityksen yhteydessä, koska asemakaava ei ole lainvoimainen. Kyseisen kaavan ratkaisut voivat muuttua käynnissä olevan kaavaprosessin yhteydessä tai kaavaa ei välttämättä tulla hyväksymään ollenkaan. Hietalahdenrannan asemakaavan vaikutukset arvioidaan kyseisen kaavan yhteydessä laadittavissa selvityksissä. Hernesaaren liikenneselvityksessä on otettu lähtökohdaksi vain jo päätetyt liikenteen kehityshankkeet ja maankäyttö. Kaivokadun mahdollisen sulkemisen vaikutusta tai muiden mielipiteissä lueteltujen keskeneräisten hankkeiden suunnitelmia ei ole otettu Hernesaaren asemakaavan tarkastelujen lähtökohdaksi, koska näiden toteutumisesta ei ole olemassa päätöstä.

Länsisataman satamatoimintojen liikennevaikutuksia on arvioitu asemakaavan liitteenä olevassa liikenneselvityksessä. Mahdollisen satamatoimintojen keskittämisen ja satamatunnelin tilanteesta on laadittu oma liikenne-ennuste.

Laaditun Hernesaaren liikenneselvityksen yhteydessä on laadittu liikenteen ennustemalli Hernesaaren uuden maankäytön tuottamasta liikennemäärästä. Liikenne-ennusteen lähtökohdaksi on otettu kaikki Hernesaareen kaavoitettava uusi maankäyttö. Laaditun ennusteen pohjalta on simuloitu läheisen katuverkon toimivuutta siltä alueelta, jonne asemakaavan vaikutuksien on katsottu merkittävästi kohdistuvan. Kaavan merkittävimmät vaikutukset on tunnistettu kohdistuvan Telakkakadulle. Asemakaavan liitteenä olevassa liikenneselvityksessä on esitetty tarkemmin liikenteen sujuvuuden tilannekuvaa Hernesaaren rakentamisen jälkeen.

Lumen vastaanottoaika tuottaa Hernesaareen raskasta liikennettä talvisin ja risteilysatama kesäisin. Laaditun liikenneselvityksen yhteydessä on tutkittu näiden kausittaisien toimintojen vaikutuksia liikennemääriin ja läheisen katuverkon sujuvuuteen. Kaavaehdotukseen laaditussa liikenneselvityksessä on tarkennettu ennusteeseen liikuntakeskuksen sekä venesataman liikennemääriä. Muiden alueelle veneilyyn suunniteltujen toimintojen liikennemäärien on arvioitu olevan hyvin vähäisiä erityisesti ruuhka-aikoina. Veneilyyn liittyvät toiminnot tuottavat alueelle liikennettä enemmän kesäisin, jolloin muun katuverkon liikenne on vähäisempää.

Hernesaaren pysäköintipaikkamäärän rajaamisen vaikutus liikenteen toimivuuteen on tutkittu seudullisella liikenteen ennustemallilla kiinnittämällä alueen asukkaiden autonomistus sellaiselle tasolle, että asukkaiden omistamien autojen ja muihin toimintoihin saapuvien automatkojen

tuottama pysäköinnin kysyntä ei ylitä kaavan maksiminormin määräämää autopaikkamäärää. Muiden alueelle suunniteltujen toimintojen kuin asumisen osalta alueelle saapuvat matkamäärät ja pysäköinnin kysyntä määräytyvät liikennemallin kysyntäkuvaukseen perustuen ja vastaavat Helsingin seudulla kerättyjä liikkumistutkimustietoja vastaaville alueille ja toimintoihin saapuvista matkamääristä. Liikenne-ennuste pohjautuu tämänhetkiseen parhaimpaan tutkittuun tietoon.

Helsingissä on olemassa alhaisen autonomistusasteen omaavia asuinalueita, joissa on mahdollista elää hyvää arkea. Hernesaaren autopaikkamäärän rajaamisen ei ole katsottu johtavan häiriöihin alueen kehityksessä. Alueelle muuttavien asukkaiden ja muiden toimijoiden on selvitettävä mahdollisuudet autopaikan hankintaan ennen ostopäätöksen tekemistä. Alueelle toteutuva autopaikkamäärä voi vaikuttaa ihmisryhmiin, jotka alueelle muuttavat. Hernesaareen toteutuvat palvelut, kanta-kaupungin laaja palveluverkko ja hyvät joukkoliikenteen yhteydet mahdollistavat useille ihmisille elämäntavan, jossa auton päivittäinen käyttö ei ole välttämätöntä.

Hernesaaren asuinkortteleiden keskellä olevat katutilat ja aukiot suunnitellaan jalankulkupainotteisiksi katu yhteyksiksi. Alue jakautuu pihakatuihin sekä oleskeluun varattuihin katuaukioihin, jonne moottoriajoneuvoliikenteellä ei ole mahdollista ajaa. Pihakaduilla on mahdollista ajaa kiinteistöille ja hoitaa välttämätöntä huoltoajoa. Pihakadun moottoriajoneuvoliikenteen liikennemäärät ovat vähäisiä. Ratkaisu on katsottu liikenneturvallisuuden ja katutilojen viihtyvyyden kannalta hyväksi.

Hernesaaren asemakaava-alueen ulkopuolisia liikenneratkaisuja on tutkittu laadittavasta asemakaavasta erillisessä selvityksessä (Hernesaaren asemakaavoituksen liikenteelliset periaatteet 10.10.2024, <https://dev.hel.fi/paatokset/asia/hel-2023-011238/kylk-2023-31/>). Uusien katu yhteyksien rakentaminen Hernesaaresta tai erillisen tunneliyhteyden toteuttamista ei tässä yhteydessä nähty tarkoituksenmukaisina keinoina ratkaista liikennettä eteläisen Helsingin alueella.

Helsingin kaupunki katsoo, että WSP Finland Oy on puolueeton ja asiantunteva taho arvioimaan asemakaavan liikenteellisiä vaikutuksia, kuten muutkin alalla toimivat suuret konsulttitoimistot. Kaupunki on tilannut uuden liikenneselvityksen Hernesaaren asemakaavan liikenteellisistä vaikutuksista erilliseltä konsulttitoimistolta (Ramboll Finland Oy), joka on tarkastanut aiemmin WSP Finland Oy:n laatiman liikenne-ennustemallin alueelta ja laatinut toimivuustarkastelut läheisen katuverkon sujuvuudesta. Ramboll Finland Oy:n laatima selvitys Hernesaaren asemakaavan liikenteellisistä vaikutuksista on esitetty asemakaavaehdotuksen liitteenä. Selvityksessä on tarkasteltu uuden maankäytön tuottaman liikenteen vaikutusta läheiselle katuverkolle, alueella sijaitsevien kausittaisien toimintojen liikennevaikutuksia, viereisen Länsisataman laivanpurkulikenteen vaikutusta sekä keinoja parantaa Telakkakadun liikenteen sujuvuutta nykyisestä uusilla liikennejärjestelyillä.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 10.10.2023 Hernesaaren asemakaavoituksen liikenteellisistä periaatteista. Vaihtoehtoisia liikenneratkaisuita ja kaavaratkaisun osayleiskaavan mukaisuutta on käsitelty kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen selostuksen luvussa 5 suunnitteluvaiheet kohdassa ”Hernesaaren asemakaavaratkaisun eri vaihtoehdot” ja siten osallisilla on ollut mahdollisuus antaa mielipide vaihtoehtoisista liikenneratkaisuista.

Virkistysalueisiin, luonnon monimuotoisuuteen

Vastine

Lintujen törmäämistä rakennuksiin voidaan ehkäistä jatkosuunnittelussa erilaisin keinoin. Kaavamääräyksellä on pyritty hillitsemään lintujen törmäysvaikutuksia: ”Ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden, kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan.” Helsingin kaupungin rakennusvalvonta on laatinut ohjeen lintuturvallisesta rakentamisesta (13.2.2024). Lintujen pesintä rakennuksissa ei ole kaavallinen kysymys. Pesäkolojen mahdollinen lisääminen rakennuksiin on omistajan toimivaltaan kuuluva asia. Myöskään rantojen suunnittelu eläimistö huomioiden ei ole kaavallinen asia, mutta asiaan voidaan kiinnittää huomiota alueen jatkosuunnittelussa.

Asemakaavan vaikutuksia viheralueverkostoon on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa ”Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön ja viheralueverkostoon”. Asemakaavan myötä kantakaupungin viheralueverkosto täydentyy uudella Hernesaaren rantapuis-tolla. Lisäksi Eiranranta-kadun siirtäminen kiinni Merikadun muuriin laajentaa Ursininkallion nykyistä puistoaluetta, ja mahdollistaa uimarannan ja siihen liittyvien toimintojen toteuttamisen. Uimaranta on asukkaiden taholta paljon toivottu toiminto alueelle, ja se tulee olemaan maksuton ja vapaasti kaikkien käytettävissä. Uimaranta lisää oletettavasti ranta-alueen käyttöä, mutta rantavyöhykkeeltä löytyy myös rauhallisempia paikkoja sellaista kaipaaville. Uusien puistoalueiden lisäksi alueen kaupunkikuva muuttuu vihreämmäksi Hernesaaren katujen ja aukoiden rakentamisen myötä.

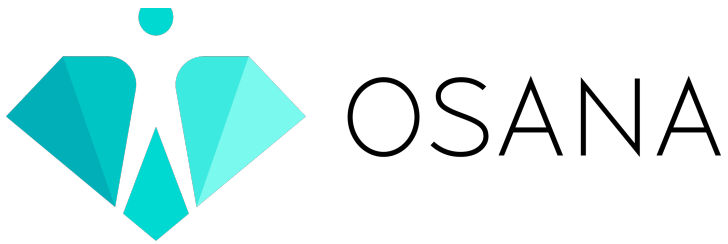
Yhteenveto asukastilaisuudesta 4.12.2023

Keskustelu koski Hernesaaren tulevan alueen asukasmäärää ja liikennejärjestelyjä erityisesti Telakkakadun osalta. Iso osa kysymyksistä ja huolenaiheista koski Telakkakadun nykyisiä ruuhkia ja ruuhkien mahdollista lisääntymistä uuden Hernesaaren asuinalueen, työpaikkaliikenteen ja vapaa-ajan kohteiden vuoksi.

Osallistajat esittivät kysymyksiä myös muista mahdollisista liikenne-muodoista ja kulkuväylistä Hernesaaren Telakkakadun ja raitiovaunu-liikenteen lisäksi: ehdotettiin siltaa, tunnelia ja metroa sekä kysyttiin pyöräily-yhteyksistä.

Keskustelussa nousi esiin, että parkkipaikkojen vähentäminen suunnitelmasta koettiin riittämättömäksi keinoksi estää liikenneruuhkia ja toivottiin asukasmäärän vähentämistä ja huolellisen liikenneselvityksen tekemistä. Hernesaaren rakentamista ei sinänsä vastusteta, mutta osallistujat toivovat, että huolet liikenneruuhkista otetaan vakavasti. Myös pyöräilyn mahdollisuuksista ja lapsiperheiden viihtyvyydestä esitettiin huolenaiheita.

Muita esiin nousseita teemoja olivat lumenkaatopaikan sijainti ja siitä johtuva rekkaliikenne asuinalueella, venepaikkojen määrä ja hallinta-alueet, viherkattojen toimivuus Suomessa sekä lisääntyvän huvi- ja matkustusliikenteen vaatimat parkkipaikat.

HERNESAAREN KAAVAN ASUKASTILAISUUS

Raportti

04.12.2023

Teams-tilaisuuteen ma 4.12.2023 klo 17-19 osallistui 48 osallistujaa. Aluksi arkkitehti Jari Huhtaniemi esitteli kaavan ja liikenneinsinööri Teemu Vuohtoniemi kertoi liikennejärjestelyistä lyhyesti. Sen jälkeen tilaisuus avattiin keskustelulle.

Chatissa ja suullisesti esitetyt huolet ja kysymykset kerättiin yhteen dokumenttiin, josta tilaisuuden fasilitoija esitti niitä asiantuntijoille. Osallistujat esittivät yhteensä 49 kysymystä. Vastaukset annettiin tilaisuudessa suullisesti.

Tilaisuudessa keskusteltiin tulevan Hernesaaren alueen asukasmäärästä ja liikennejärjestelyistä yleensä ja erityisesti Telakkakadun osalta.

Kysymykset on koottu erilliseen liitteeseen (LIITE 1) aikajärjestyksessä ilman esittäjän nimeä. Tässä raportissa on lyhyt yhteenveto tilaisuudessa esitetyistä kysymyksistä ja huolista.

Yhteenveto keskustelusta

Keskustelu koski Hernesaaren tulevan alueen asukasmäärää ja liikennejärjestelyjä erityisesti Telakkakadun osalta. Iso osa kysymyksistä ja huolenaiheista koski Telakkakadun nykyisiä ruuhkia ja ruuhkien mahdollista lisääntymistä uuden Hernesaaren asuinalueen, työpaikkaliikenteen ja vapaa-ajan kohteiden vuoksi.

Osallistujat esittivät kysymyksiä myös muista mahdollisista liikennemuodoista ja kulkuväylistä Hernesaaren Telakkakadun ja raitiovaunuliikenteen lisäksi: ehdotettiin siltaa, tunnelia ja metroa sekä kysyttiin pyöräily-yhteyksistä.

Keskustelussa nousi esiin, että parkkipaikkojen vähentäminen suunnitelmasta koettiin riittämättömäksi keinoksi estää liikennesuuhkia ja toivottiin asukasmäärän vähentämistä ja huolellisen liikenneselvityksen tekemistä. Hernesaaren rakentamista ei sinänsä vastusteta, mutta osallistujat toivovat, että huolet liikennesuuhkista otetaan vakavasti. Myös

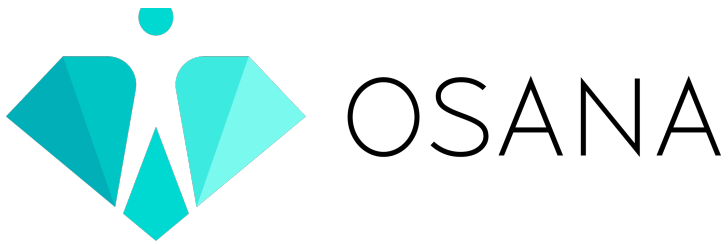
pyöräilyn mahdollisuuksista ja lapsiperheiden viihtyvyydestä esitettiin huolenaiheita.

Muita esiin nousseita teemoja olivat lumenkaatopaikan sijainti ja siitä johtuva rekkaliikenne asuinalueella, venepaikkojen määrä ja hallintaoikeudet, viherkattojen toimivuus Suomessa sekä lisääntyvän huvia- ja matkustusliikenteen vaatimat parkkipaikat.

LIITE 1: 20231204 Hernesaaren kaavan asukastilaisuus Huolet ja kysymykset

Lari Karreinen
Puh. 040 0487642
lari@osana.fi

HERNESAAREN KAAVAN ASUKASTILAISU US

LIITE 1 Osallistujien huolet ja kysymykset

04.12.2023

Huolet ja kysymykset kerättiin Teams-tilaisuudessa. Luettelo sisältää sekä chatissa että suullisesti esitetyt kysymykset aikajärjestyksessä ilman esittäjän nimeä. Vastaukset annettiin tilaisuudessa suullisesti.

- Kuka saa esittää mielipiteensä? Määräpäivään 18.12. mennessä sai esittää jotain virallisempaa. Kuka silloin saa sanoa jotain?
- Edellinen kaava kaatui. Miksi ei nyt laskettu rakennustehokkuutta vaikka puistoja lisäämällä jotta liikenne ja palvelutaso saataisiin toimimaan?
- Mitkä veneseurat tulevat hallitsemaan venesataman laituripaikkoja?
- Viherkatot, miten toimivat Suomen ilmastossa? Talvi, lumimassat ja jäät. Kesällä pitkät kuumat ajat? Mitä kokemuksia on viherkatoista?
- Lumenkaato siis jatkuu?
- Ovatko maanpäälliset yhteispysäköintitalot asukkaille vai kenelle tahansa, siis myös alueella vieraileville? Venesatamaan ja vesiturheilukeskukseen nimittäin pelmahtaa kesäviikonlopun aamuna kymmeniä, ellei satoja autoja tuomaan purjehtijat varusteineen rantaan. Onko näille autoille pysäköintitilaa päivän ajaksi?
- Mitä tarkoittaa 'kestävä kulkumuoto'? Mikä/mitä se on? Ja nyt oletan ettei sillä tarkoiteta pelkästään kävelyä.
- Lautakunnalle esiteltiin erilaisia vaihtoehtoja liikenneongelman poistamiseksi. Miksi niitä ei esitellä OAS:ssa, eikä edes tänään.
- Kiitos tilaisuuden järjestämisestä. Onko rakennuksien kerrosmäärät jo alustavasti suunniteltu (ja nähtyjen havainnekuvien mukaiset), vai voiko tämä vielä elää? Yli kuusi kerrosta tuntuu korkealta niin viihtyisyyden (asukkaat ja muut) kuin tuulisuuden näkökulmasta.
- Lyhyesti voitteko vetää yhteen, mikä on muuttunut edelliseen kaavaan verrattuna?
- Onko ihan utopiaa keskustametrolinjaus kaupungin eteläosiin?
- Telakkakatu on jo nyt ruuhkainen. Onko näkyvissä että on löydettävissä toimiva ratkaisu?
- Miten telakkakadun autoliikennettä voi kasvattaa? Se on nyt jo ajoittain pahasti tukossa

- Miten työssäkäyntimahdollisuus on otettu huomioon? Paikka on ”pussinperällä” ja tuntuu epätodennäköiseltä, että 3000 työntekijää kulkisi julkisilla/pyörällä. Kävellessä on valitettavasti Hernesaareen liian pitkä matka
- Onko siltayhteys/tunneli yhä mahdollinen vaihtoehto
- Suunnittelun periaatteiden lukkoon lyöminen etukäteen. Minkä vuoksi tilattiin VSP-Finland konsulttiyritykseltä, vaikka sen arviot todettiin hallinnollisissa tuomioistuimissa epäluotettaviksi?
- Alueen asukkaat kiinnittivät huomiota liikenteen puuroutumiseen, mutta kaupunki ei kuunnellut huolia. Toivon että kaupunki kuuntelisi nyt enemmän.
- Rakennusoikeutta on 10-15% enemmän kuin osayleiskaavassa. Miksi kaupunki haluaa pussinperällä olevalla alueella lisätä osayleiskaavan mukaista asukasmäärää, kun se vaarantaa liikenteen sujuvuuden. Telakkakadun välityskyky on heikentynyt, ruuhkat lähtevät Bulevardin päästä ja ulottuvat merenrantaan saakka.
- Onko kukaan käynyt katsomassa Telakkakadun liikennettä paikan päällä? Kuinka se on ruuhkainen vaikka vielä kukaan ei asu vielä Hernesaarella.
- Muistanko oikein, että Hernesaaren liikenteestä 1/3 purkautuisi Merisatamanrannan suuntaan ja 2/3 Telakkakadun suuntaan?
- Ovatko katusuunnitelmat jossakin nähtävillä?
- Tekeekö vsp-finland tämän liikenneselvityksen
- Miten palo- ja pelastustoimi on ajateltu järjestää, ml. risteilyalukset, kun liikenne ei nykyiselläänkään toimi?
- Eiranranta on yksi kaupungin "uusista huvipuistoista" ja jos lasten puisto vielä laitetaan, tulee enemmän ilta-ajelua ja loma-ajelua, naiivia ajatella että kaikki tulisivat ratikalla. Jo nyt seutu on huvikäytöstä johtuen ruuhkainen. Otattehan huomioon, että tulee paljon aluella vierailevia, viihtymään tulevia ihmisiä. Mihin heidän liikenne ja parkkipaikat saadaan?
- Toivon että Telakkakadun liikennesuuhka otetaan vakavasti. Nyt jo päivittäin jonotetaan Ruoholahdesta saakka. Telakkakatu ei kestä enempää liikennettä. On saatava tunneli tai silta. Ratikkakaan ei riitä, sen kapasiteetti on jo käytössä (vaikka vuorovälejä lisättäisiin)

- Asemakaavaluonnoksessa ei ole Birgitta Hernesaaren osalta sovittuja asioita huomioitu. Tähän palaamme.
- Mitä kaikkea nykyisestä vanhasta miljööstä ollaan valmiita uhraamaan Hernesaaren vuoksi? Kuinka radikaalisti vanha miljöö tulee muuttumaan? Onko vaikutuksia arvioitu?
- Veneiden talvipaikkoja on suunniteltu risteilyaluslaitureille. Asiasta on ollut puhetta aiemminkin, mutta tietääkseni Satama on vastustanut. Käykö po. kaava Sataman tahdon yli vai jääkö sille veto-oikeus?
- Kaavan yhteydessä ei myöskään lautakunnan yhteydessä otettu huomioon Hietalahden jättimäisen toimistokeskuksen hanke, joka vaikuttaa Telakkakadun kapasiteettiin. Myös Tallinnan liikenne ja sen kasvu tulevat vaikuttamaan, vaatisivat tunnelin. Espan kokeilu jo vaikutti Telakkakadun ruuhaklutumiseen ja nyt mietitään Kaivokadun katkaisua.
- Jos pysäköintiä vähentämällä meinataan vähentää ruuhkia, miksi kaavassa ei esitetä pysäköintinormia? Millainen kapasiteetti, miten niihin liikenneideoihin, miten tilanne muuttuu vuosien varrella.
- Huoltoliikenne Korallikujalle vs. sen viihtyvyys?
- Onko myös Telakkakadun laajentamissuunnitelmat jo nähtävillä?
- Yhteinen huoli. Oliko niin, että 1/3 tulevista talouksista olisi auto? Mitä tarkoittaa että parkkipaikkoja on rajoitettu ja mitä se tarkoittaa tulevien asukkaiden osalta? Onko se realistista? Hernesaari on todella kaukana. Onko tehty mallinnuksia siitä kuinka tarpeellinen auto olisi?
- Jos tulisi vaikka tuhat asukasta lisää, miten Telakkakatu voi kestää liikenteen, kun se on nyt jo tukossa?
- Mitä jos laskelmat tulevat siihen tulokseen, että Telakkakatu ei tule vetämään. Mitä sitten kaavalle käy? Nyt isot rakennukset estävät Telakkakadun leventämisen. Onko tosiaan niin että mitään muuta reittiä pois Hernesaaresta ei ole?
- Erikoista ja mielenkiintoista se, että parkkipaikkojen vähentämistä ehdotettiin liikenneruuhkien vähentämiseksi.
- Ollaanko Telakkakadun muun ruuhkaisuuden ongelmien lisäksi huomioitu polkupyöräyhteyksiä pohjoiseen päin? Nykyisellä

liikenteellä kadulla on ahdasta, ja turvallisuus esim lapsien pyöräilylle ei toteudu.

- Telakkakadulla ei ole kadunvarsipysäköintiä, eikä oikein mitään muuta leventämismahdollisuutta ei minun mielestäni ole. Pienet pyöräkaistat on, miten niiden poistaminen palvelee pyöräilyä? Talvella pyöräkaistat ovat täynnä lunta.
- Rakennusajan logistiikka lisää Telakkakadulle ison kuorma-autokuorman vuosiksi. Miten tämä on huomioitu liikennesuunnittelussa? rakentamisajan loppupuolella on asukasliikenne + rakentamisen liikenne.
- Miksi Munkkisaarenkatua ja Hernesaarenkatua ei oteta selkeästi sisäänajoväyliksi Hernesaareen?
- Kukaan ei vastusta Hernesaaren rakentamista, päinvastoin, me toivotaan että se tulisi nopeasti siistiin kuntoon. Pelkäämme sitä, että kaupunki tekee virheen ja tekee liikenteestä puuroutuneen jo valmiiksi. Asukasmäärä on noussut suunnitelmista. Tonttien myyntitavoitteet ja tuotto-odotus on kova.
- Koska Hernesaareen johtaa vain yksi tie, tunneliratkaisua tulisi jo miettiä valmiiksi.
- Lumenkaadolle mereen on annettu 8 vuotta aikaa. Lumen vastaanottokapasiteetti tulee tippumaan merkittävästi. 2010 kaupunki teki selvityksen lumen vastaanottopaikoista ja linjasi että lumenkuljetusreitit eivät saa kulkea asuinalueiden läpi. Nyt se näyttää edelleen olevan mukana suunnitelmissa ja Hernesaaren kärjessä. Se kulkee kaupungin oman linjauksen vastaisesti asuinalueen läpi.
- En haluaisi kirjoitella hallinto-oikeudelle, vaan toivon että liikenteen ruuhkautumisen ja lumenkaatopaikan osalta asukkaiden huolet otettaisiin vakavasti.
- Lapsiperheystävällisyys. Nykyään usein kaikki vieraspaikat ovat taloyhtiöiden asukkaiden käytössä. Olen saanut sakkoja kun olen käynyt hoitamassa lapsia. Ei välitetä siitä, millaista arki lasten kanssa on. Jos paikka on pysäköintitalossa kaukana, miten teet? Menetimme jo 80 parkkipaikkaa ja puurivin ja Hietalahden toriltakin lähtevät parkkipaikat. Miten lapsiperheiden arki on ajateltu toimivan?

- Telakkakadun remontista ovat asukkaat jo kärsineet pitkään. Kohtuutonta ajatella että katu menisi uudelleen remonttiin.
- Onko ajateltu liikuntamahdollisuuksia kuten uimahallia, jalkapallokentät jne.
- Kerroskorkeus. 6-8 krs:stakin on jo liikaa alueelle, puhumattakaan 12-16 krs:sta!! Missä Helsingissä meren rannalla on tuollaisia kerrosmääriä?
- Voiko kaava kaatua uudelleen puutteellisen liikenneselvityksen vuoksi?

Lari Karreinen
Puh. 040 0487642
lari@osana.fi